

עין לציון צופיה

כמיהה לארץ ישראל בהיסטוריה, בהגות, בתרבות ובמעשה

יום שלישי י"ז בסיון תשפ"ג 06.06.2023

18:30-19:00 **קבלת פנים** (לובי כניסה. תפילת מנחה בבית הכנסת רננים)

19:00-21:00 **מושב פתיחה** (אודיטוריום עליון, קומה 5)

יו"ר: ד"ר עמוס גאולה

ברכות: פרופ' יצחק שי – סגן הנשיא והדיקן למחקר ופיתוח, אוניברסיטת אריאל

הרב פרופ' יהודה ברנדס – נשיא המכללה האקדמית הרצוג

אתנחתא מוזיקלית – נגנית הנבל ג'יל רוגוף

פרופ' משה איזל – האוניברסיטה העברית בירושלים: עליות ואליטות

הסופר הרב חיים סבתו – ראש ישיבת ברכת משה, מעלה אדומים: שני עמודי הכמיהה לציון: רמב"ן וריה"ל

21:00 סיום (ותפילת ערבית)

יום רביעי י"ח בסיון תשפ"ג 07.06.2023

10:00-9:30 **קבלת פנים** (חדר 401), **הרשמה** (לובי כניסה)

11:45-10:00 **מושב א: חזון והגשמה בדורות האחרונים** (אודיטוריום עליון, קומה 5)

יו"ר: ד"ר עשהאל אבלמן

פרופ' אריאל פלדשטיין - כמיהת החלוצים לארץ ישראל - מבע קולנועי

ד"ר מיכל שאול - ארץ ישראל בעיני הניצולים החרדים – מקלט או סכנה?

ד"ר תמי קמינסקי - "לראות את אשר מעבר להר": טיוליה של רחל סבוראי כראי לכמיהת דור הצברים לא"י

ד"ר יוחאי בן גדליה - ארץ ישראל איננה - הראייה קוק קורא ב'אגרות צפון' לרש"י הירש

12:00-11:45 הפסקה וכיבוד

13:45-12:00 **מושב ב: ארץ ישראל בהגות היהודית בימי הביניים** (אודיטוריום עליון)

יו"ר: פרופ' זאב הרווי

פרופ' אבירם רביצקי - ארץ ישראל במשנתם של רב סעדיה גאון ויעקוב אלקרקסאני

ד"ר יוסי מרציאנו - עליית ריה"ל לארץ ישראל - המימד האישי והפולמוס האידאולוגי

פרופ' שלם יהלום - רמב"ן וארץ ישראל: דימוי היסטוריוגרפי ומציאות טקסטואלית

ד"ר יוסף מרקוס - המניע ליציאת אברהם ותררח לארץ ישראל - תמורות בפרשנות רמב"ן לאורך השנים

15:00-13:45 הפסקה וארוחת צהריים (בהרשמה מראש - חדר 401, תפילת מנחה בבית הכנסת)

15:00-14:30 סיור במוזיאון היכל שלמה למעוניינים (בהרשמה מראש)

16:30-15:00 מושב ג: ומאַרצות קבצם ממזרח וממערב – עליות לארץ מאפריקה ומאסיה (אודיטוריום עליון)

יו"ר: ד"ר אבי פיקאר

ד"ר אבי פיקאר - כמיהה לארץ ישראל, ציונות ועלייה בקרב יהודי צפון אפריקה במאה ה-20

סני' צ'עו"ד שי יאסו - תמורות במנהיגות יהודי אתיופיה בתהליך העלייה דרך סודאן

מר בן-ציון יהושע-רז - אהבת ציון וציונות בקרב יהודי אפגניסטן

16:45-16:30 הפסקה וכיבוד

18:30-16:45 מושב ד: הכמיהה לארץ ישראל בשירה ובפיוט (אודיטוריום עליון)

יו"ר: פרופ' אפרים חזן

ד"ר גבי ברקאי - גיאוגרפיה היסטורית של שיר השירים: ניתוח בכלים ארכיאולוגיים והיסטוריים

ד"ר עדן הכהן - מארץ הרים ובקעות לארץ חפץ – ארץ ישראל בפיוטי יוני ופייטנים מאוחרים לו

ד"ר אלישבע הכהן - שאיפה, געגוע, סבל וחוסן במסורת שירי ציון - מריה"ל ועד אצ"ג

ד"ר רחל עופר - כמיהה נשית לציון – חלום ושברו – בראי שירתה של המשוררת אסתר שקלים

18:30–19:00 הפסקה וכיבוד

19:00–20:45 מושב ה: ארץ ישראל במרחב העות'מני - מושב לכבוד פרופ' לאה מקובצקי (אודיטוריום עליון)
יו"ר: פרופ' ירון הראל

פרופ' ירון הראל - על ייסוד מערכת החינוך הציוני בדמשק ערב מלחמת העולם הראשונה
פרופ' ירון בן נאה - מבט נוסף על ועד פקידי ארץ ישראל בקושטא
פרופ' יוסף הקר - מרכז או פריפריה? זיקות וקשרים בין יהודי איסטנבול ושאלוניקי ליהודי ירושלים וצפת במאות ה-16-17
פרופ' לאה מקובצקי - דברי תגובה

20:45–21:00 סיום (ותפילת ערבית)

יום חמישי י"ט בסיון תשפ"ג 08.06.2023

9:30–10:00 קבלת פנים (חדר 401), הרשמת מרצים (אולם כניסה)

10:00–11:45 מושב ו: ארץ ישראל בהגות היהודית בעת החדשה (אודיטוריום עליון, קומה 5)
יו"ר: פרופ' דניאל רייזר

ד"ר רון וקס - מקומה של ארץ ישראל בתורתו ובחייו של ר' יוסף חיים מבגדד (ה"בן איש חי")
ד"ר איתמר ברנר - ארץ ישראל בחזון הגאולה של הרב שג"ר - בין ריאליזם למיסטיקה
ד"ר חנה ריקלין - תגובת הרבנות הציונית להתנתקות - בין קדושת א"י כאינסטרומנטלית לאונטולוגית
פרופ' גרשון גרינברג - Preparing for Balfour: Early Religious Zionist Thinkers in America

11:45–12:00 הפסקה וכיבוד

12:00–13:30 מושב ז: ביטויי כיסופים לארץ ישראל - שד"רים, גבירים וקבורה בארץ (אודיטוריום עליון)
יו"ר: פרופ' יוסף הקר

ד"ר איל דודסון - מעלת הקבורה בצפת – עיון במקורות ימי הביניים
פרופ' אסף יזידיה - הקהילה האשכנזית באמסטרדם וזיקתה לא"י בדור האחרון לפני האמנציפציה
פרופ' לאה מקובצקי - גבירי קושטא במאה השבע עשרה - פוליטיקה וכלכלה

13:30–14:45 הפסקה וארוחת צהריים (בהרשמה מראש - חדר 401, תפילת מנחה בבית הכנסת)

14:45–16:45 סיור: ארץ ציון וירושלים: השינוי ביחסה של התנועה הציונית לירושלים, ד"ר שמואל בהט (הרשמה מראש)

16:45–17:00 הפסקה וכיבוד

17:00–18:45 מושב ח: שיבה לארץ בימי שיבת ציון והבית השני (אודיטוריום עליון)
יו"ר: פרופ' אורן אקרמן

ד"ר חנן בירנבוים - קומו ונעלה ציון: השינוי במעמדה של ירושלים בתקופה הפרסית
ד"ר אהרן טבגר - הארכיאולוגיה של ארץ בנימין בימי שיבת ציון
פרופ' נחמיה פולן - Shabbath observance and the Land of Israel: A study of the book of Nehemiah - הרב בני לאו - "דברו על לב ירושלים" – נבואות הנחמה של ישעיהו כשיקוף לדלדול האמונה של יהודי בבל.

18:45–19:00 הפסקה וכיבוד

19:00–21:00 מושב נעילה: הכמיהה לארץ ישראל בדורנו בארץ ובתפוצות (אודיטוריום עליון)
יו"ר: מר עמיחי בנעט

הרב ד"ר עוז בלומן - כמיהה, געגועים, תשוקה: מה בעצם חסר לעם היהודי?
פרופ' זאב גריס - הכמיהה לארץ ישראל בזמננו
פרופ' מרגלית שילה - האם האמירה "עין לציון צופיה" עדיין אקטואלית בישראל של שנת 2023?
הרב פרופ' יהודה ברנדס - חסידות ציונית בתל אביב

21:00 - סיום (ותפילת ערבית)